

*Гуменник М.В., магістрант, Козин Л.В., викладач,
Івано-Франківський інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету,
mishagumennyk@mail.ru*

ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ КОМПАНІЇ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Вихід підприємства на закордонний ринок дозволяє йому прийняти участь у міжнародних економічних процесах, підвищувати рентабельність і прибутковість господарської діяльності. Як особлива складова системи управління, розробка фінансової стратегії ЗЕД має специфічні риси.

Дана проблема знайшла відображення у працях таких вчених, як Гриньова В.М., Коюда В.О., Кони́на Н.Ю., Макогон Ю.В., Орехова Т.В., Петрович Й.М., Пономаренко В.С., Пушкар О.І. і багатьох інших. При цьому, науковці розглядають саму суть поняття «фінансова стратегія» з різних позицій. Узагальнює їх визначення І.А.Бланка, наведене у його книзі «Фінансова стратегія підприємства» [1]: «це сформована система довгострокових цілей фінансової діяльності і найбільш ефективних шляхів їх досягнення, що визначаються фінансовою ідеологією підприємства».

Отже, фінансова стратегія - довготривалий курс фінансової політики, підпорядкований загальній стратегії економічного розвитку та спрямовуватися на максимізацію прибутку і ринкової вартості підприємства. Французький економіст Б.Коллас вважає, що головне завдання фінансової стратегії — вижити в конкурентному просторі, зміцнити своє становище, уникнути неплатежів, погіршення фінансового стану, банкрутства, досягти фінансової рівноваги. Це забезпечить рентабельність й економічне зростання [2].

Фінансова стратегія тісно пов'язана з фінансовою тактикою, яка спрямована на вирішення завдань конкретного етапу розвитку суспільства шляхом своєчасної зміни способів організації фінансових зв'язків, перегрупування фінансових ресурсів. При відносній стабільності фінансової стратегії фінансова тактика повинна бути більш гнучкою, оскільки вона визначається рухливістю економічних умов і соціальних факторів. Стратегія створює сприятливі можливості для вирішення тактичних завдань [3]. Звичайно, коло стратегічних проблем підприємства є значно ширшим, якщо воно виступає суб'єктом ЗЕД.

Зовнішньоекономічна діяльність – діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними на території України, так і за її межами [4]. Ефективна ЗЕД сприяє реалізації експортного потенціалу підприємства, формуванню раціональної структури експорту й імпорту, залученню іноземних інвестицій, забезпеченню фінансової стійкості підприємств.

О.Кириченко зазначає, що фінансовий менеджмент ЗЕД – це сукупність визначених інструментів, які компанії використовують у своїй діяльності на міжнародних ринках. Серед цих інструментів автор виділяє:

- фінансове планування фінансових потоків;
- купівлю і продаж валют для обслуговування різноманітних операцій;
- купівлю і продаж цінних паперів на міжнародних фінансових ринках;
- оперування власними цінними паперами на закордонних ринках;
- управління валютними ризиками [5].

В залежності від цілей підприємства фінансова стратегія ЗЕД може мати наступні форми:

стратегія фінансової підтримки економічного зростання, спрямована на забезпечення високих темпів операційної діяльності підприємства, шляхом підвищення потенціалу формування фінансових ресурсів;

стратегія фінансового забезпечення стійкого зростання підприємства, орієнтована на збалансування параметрів обмеженого зростання операційної діяльності і необхідного рівня фінансової безпеки підприємства шляхом ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів;

антикризова фінансова стратегія підприємства, що забезпечує фінансову стабілізацію підприємства у процесі виходу із кризи, передбачає скорочення обсягів виробництва і реалізації продукції шляхом формування достатнього рівня фінансової безпеки підприємства [6].

В цілому ж, принципами фінансової стратегії ЗЕД є:

- забезпечення високого рівня фінансової самодостатності підприємства;
- формування, розподіл і контроль над своїми фінансовими ресурсами;
- фінансова стабільність й стійкість, надійність всіх елементів фінансової системи;
- розрахункова дисципліна щодо виконання зовнішньоторговельних угод та зобов'язань;

спрямованість на інноваційний розвиток, модернізацію і вдосконалення усіх аспектів господарської діяльності підприємства.

Таким чином, розробка фінансової стратегії підприємства залежить від цілей і завдань, поставлених власником підприємства. У сфері ЗЕД вона є ще більш складним і комплексним завданням. При цьому, прогресивна і конкурентоспроможна фінансова стратегія суб'єкту ЗЕД в своїй основі повинна бути спрямована на постійний розвиток підприємства, його модернізацію, переорієнтацію в бік енерго- і ресурсозбереження.

Література

1.Бланк И.А. Финансовая стратегия предприятия: [учеб. курс]/ И. Бланк. — К.: Ника-Центр, 2006. — 517 с.